

ทำไมข้อห้ามของชาวกระเหรี่ยง...จึงเรียกว่าผัดผี..!!!

นำเสนอเมื่อ : 17 พ.ค. 2552

ความเชื่อผัดผีของชาวกระเหรี่ยง

แม้ว่าจะเปลี่ยนไปนับถือศาสนาพุทธหรือคริสต์
แต่ชาวกระเหรี่ยงยังผสมผสานความเชื่อดั้งเดิมกับเรื่องการนับถือผีเข้าไว้ด้วยกัน
โดยเชื่อว่าทุกหนทุกแห่งไม่ว่าในป่า ในหมู่บ้าน ในไร่นา หากเกิดเจ็บป่วยไม่สบายหรือเกิดภัยพิบัติ
ชาวกระเหรี่ยงเชื่อว่าเกิดจากการบันดาลให้เป็นไปของผี สืบเนื่องจากมีผู้กระทำการผัดผี
ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการเลี้ยงผีเพื่อเป็นการขอขมา หรือหากมีผู้ใดทำผัดผีต้องมีการเสียผี
มีการเซ่นไหว้และจ่ายเงินชดเชยให้กับเจ้าของบ้านที่ถูกกระทำผัดผี

ความเชื่อเรื่องผัดผีของชาวกระเหรี่ยงบางเรื่องมีเหตุผลรองรับ

เนื่องจากชุมชนกระเหรี่ยงอยู่บนเทือกเขาสูงที่ทางไกลอากาศหนาวเย็น จึงให้ความสำคัญกับเตาไฟ
เพราะให้ความอบอุ่นและเป็นที่พักพิงให้สัตว์ป่า จึงมีกฎหมายเคาะหรือทุบหรือก่อให้เกิดความเสียหายกับเตาไฟ
บันไดบ้านกระเหรี่ยงมีความสำคัญ เพราะเซ่นไหว้กันสัตว์ร้ายตอนกลางคืนจะยกบันไดเก็บ
กระเหรี่ยงจึงมีเคล็ดเกี่ยวกับบันได

เพราะเป็นชนเผ่าที่สมถะ หิ้งผีบนเรือนกระเหรี่ยงจึงเป็นเพียงชั้นไม้วางเปล่าที่เชื่อว่าเป็นที่ผิอยู่
ผู้มาเยือนควรหลีกเลี่ยงไม่นำสิ่งของเปื้อนกระเป๋ามาวางหรือแขวนบริเวณนั้น
หากกินข้าวกับชาวกระเหรี่ยงควรรีบกินและต้องเหลือกับชาวติดสำรับ
เนื่องจากเจ้าของบ้านให้เกียรติผู้มาเยือนได้กินก่อนเจ้าบ้านจึงกินได้

หากมีการละเมิดกฎ สามารถแก้ไขได้ด้วยการเสียผีเป็นเงินและผูกข้อมือให้เจ้าของบ้าน
หรือแก้ไขตามกฎหมายการเสียผีในแต่ละหมู่บ้านกำหนด การไปเยือนชุมชนกระเหรี่ยง
ผู้มาเยือนสมควรทำความเข้าใจกับข้อห้ามความเชื่อของผู้เขา
เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนมีที่มาอันยาวนานสอดคล้องกับวิถีชุมชน มิใช่เรื่องเหลวไหลลงมลาย
หากแต่ลึกซึ้งเกินกว่าคนจากต่างวัฒนธรรมจะเข้าใจได้

ห้ามยืนขวางหน้าบันไดเรือนกระเหรี่ยง ทำบันไดหักตอนขึ้นเรือนถือว่าเป็นโชคร้ายมาให้
ทำบันไดหักตอนจากเรือนถือว่าเป็นโชคร้ายไว้ให้

ขึ้นเรือนกระเหรี่ยงต้องกลับออกทางเดิม หิ้งเปล่าที่มุมเรือนเป็นหิ้งผีห้ามวางของ

ห้ามใช้ไม้ฟันทุบก่อนเส้าเตาไฟ ห้ามแขวนถุงย่ามเหนือเตาไฟ

การดื่มสังสุรค์บนเรือนกระเหรียง ร้องเพลงได้แต่ห้ามเดินหรือเคาะพื้นบ้าน
มาแล้วห้ามอาเจียนรดพื้นบ้าน

หมอนไม้ไผ่ใช้หนุนนอนห้ามนั่งทับ ห้ามคนต่างถิ่นหญิงชายนอนใกล้ชิดกัน

(เรียบเรียงบทความจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง)

